

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 3. Nostris conuenit sacerdotibm esse continentes, vt signatur in neruo Iacob, qui emarcuit, & vndis Iordanis, quæ cursum suum suspenderunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

fimo operatus est sanguine : qui in illis latebat, certo quodam modo peragit in suis manibus Sacerdos, ex pane & vino, quæ suis continet manibus consecranda.

XII. Sacerdotis Evangelici puritas.

His concessis atque, quanta fulgeat oportet Sacerdos puritate. Est Spiritus S. cæli totius purissimus. Est castissima Virgo totius mundi purissima, qualis igitur esse debet, qui vices locumque obtinet utriusque, qui sanctum præfere Spiritum, qui ut loquitur D. Ambrosius electa munere fungitur virginis, idque non semel tantum, ut illa, sed diebus singulis: *Pura igitur sit mens, pura cogitatio: quia sacrificium purum est.* Si ad contrahendum caprum, arietem, ovem, bonem, multorum dierum exigebatur munditia, & in illis à proprijs ac legitimis vxoribus continentia, quæ tanto sacrificio, quæ tantis contingendis parabitur munditia Sacramentis?

Li. i. c. 17. Roma.

Religiosa fuit illa Sacerdotis (teste D. Hieronymus) Achimelech præcautio. Accedit David suis stipatus militibus, sed fame languens: obsecrat: Nobis portige per animam tuam, panes ad vescendum, fame deficiamus: Laicos inquit Sacerdos, panes nullos habeo, sed tantum propositionis. Erant autem hi maiores ab ipsis cœti sacerdotibus, qui per singulas hebdomadas in altari coram Deo stantebantur, illos iam e duos ad finem hebdomadæ tollebant, ponebantque recentiores. Illos igitur nobis elargite, precatur David, ac sic eum Sacerdos interrogat: *Si mundi sunt pueri, maxime à mulieribus?*

XIII. 7

David ab vxoribus mundus, ut panibus vescatur propositio. 2. Reg. 21. 4.

Alius textus legit, *Ab vxoribus*; de illis etenim certum est loqui Sacerdotem: qui utique sciebat, quod David in comitatu suo, multo minus in hac occasione mulieres non circumduceret leuiore, vitioque deditas libidinoso. Insuper tibi notandum, quod tanta David necessitate premebatur, ut, sicut Saluator noster aduertit, nulla lege coartaretur, illoque tempore licuisse militibus talem quoque panem arripere, ut illa necessitate liberarent. Mirum, quod ad talis esum panis, quem sanctum habebant, tempore extremæ necessitatis, tanta requireretur mundities, rerum nominatim carnalium, ut illum comedere non permitteretur illi, qui propriam cognouisset vxorem, quid dicendum, de eo qui scortum? Qui adulteram? Quam igitur erit convenientius, ut ad cœlestis huius panis sumpcionem, omnes mundi sint Christiani, & ad dignam communionem à proprijs abstineant vxoribus? Porro si hoc in illis requiramus qui vno tantum die illo vescuntur, quid de illis sentiendum, qui pauem hunc præparant, pinfunt,

disponunt suisque continuo tractant manibus, nec illo tantum saturantur, insuper & offerunt in sacrificium mundum, ipsoque cœlo splendidius: Omnino sint illi purissimi, & à mulieribus alienissimi.

Nolim omittere singularem illam D. Ambrosius annotationem huic propositio congruam: Memento, inquit, illius leprosi, quem diximus à Christo ad montis radicem mundatum, quem cum diuini verbi si à lepra curasset, illi precepit: *Vade, & ostende te Sacerdoti, & offer manus tuam, quod precepit Moyses &c.* Idem contigisse narrat D. Lucas & alij decem, qui pro lepro corpore munditie Christum interpellantes, hoc precibus accipere mandatum: *Ite, ostendite vos Sacerdotibus.* Ut quid Domine, iam à te mundatos totos præcipis, ostendant se Sacerdotibus? Nonne excederet, eo tenderent adhuc immundi, & in eorum mundarentur præsentia? Nequaquam (inquit D. Ambrosius) qui namque se filtere debet Sacerdoti, passerem oblaturus, qui pro leprosi offerrebat emundatione ratio suadet, ut ad eum accedens, iam sit emundatus: ut nouent Sacerdos cum ille ipse sit, qui offerre temetur sacrificium, quam se mundum esse cõueniat. Porro si hoc in talibus cum sacrificijs, tum Sacerdotibus requirebatur, quid de nostris iudicandum? Audite D. Ambrosium: *Vide Sacerdos, si mundus eos, qui ante fuerant leprosi, Christus tibi occurrere Sacerdotibus, quanto magis ipsum comenit esse Sacerdotem.*

§. 3. Nostris conuenit sacerdotibus esse continentes, ut signatur in nervo Iacob, qui emarcuit, & vndis Iordanis, quæ cursum suum suspenderunt.

S Vtiliter expendit Abbas Rupertus in historia Iacob illud, quod Angelus neruum in femore Iacob tetigerit, qui confestim emarcuit, quod particulariter refert Spiritus S. Toto noctis silentio cum Angelo Iacob iustabatur, & hoc vnicè præcedebat, suam illi Angelus impertiret benedictionem. Illucescente aurora, ait illi Angelus: *Dimitte me. Absit hoc, respondit Iacob: Non dimittam te, nisi benedixeris mihi.* Pergratum est mihi, quod postulas: Ego tibi benedico, & loquens pariter & faciens, extendit manum: *Tetigitque neruum femoris eius, qui statim emarcuit.* En tibi quod petisti, pro lebitu mea modo potire benedictione. In cuius symbolum tibi hoc dico: A modo nõ vocaberis Iacob.

Verus
femore
Jacob
quid
fuerit
III.
Sacerdos
legis
fuit
ceteri
II. d.
Sacerdos
legis
fuit
ceteri

Jacob; sed Israel erit nomen tuum. Cæpit Jacob incedere, & ecce claudicat. Quæ igitur est ista benedictio, diuine Spiritus, non benedictio sed censenda videtur maledictio; & Jacob potius maledictus quam benedictus? Mystrium non capis (inquit Rupertus). Luctabatur cum Deo populus Iudaicus, sacrificijs & orationibus: talis etenim fuit lucta Jacob cum Angelo. Lachrimis & orationibus, & hoc à Deo contendebat, diuinam nempe sibi conciliare benedictionem: hoc est, vt ille in mundum veniret, per quem omnes gentes benedicerentur, de quo iam præsentem, cantandum esset: *Benedixisti Domine terram tuam.* Hæc benedictio concessa est oriente aurora, hoc est in aurora legis gratiæ, quæ in sacris litteris aurora nuncupatur: veniens enim filius Dei in mundum, & homo factus omnem gratiæ & gloriæ nobis tribuit benedictionem: *Benedixit nos omni benedictione spirituali in caelestibus in Christo.* Verum cum tali pariter benedictione, decreuit, vt qui illum brachijs, manibusque complectitur, quique cum illo foriter luctatur, illucescente aurora, exarante femoris nervo, claudicat. Proh altum mysterium, & mirabile Sacramentum!

Femoris nervus in S. pagina, matrimonium, seu generationem prænotat. Ita pater fidei Abraham, quo significaret, ex semine suo Christum nasciturum, præcepit Eleazaro domus suæ œcono-
mo, vt posita manu super femur suum, velut altare sacrum, præstaret ieramentum. Apparete igitur aurora, Angelus impertiens Iacob benedictionem, eius femur tetigit, & exaruit: q. d. qui manibus Verbum æternum continebant, de nocte, hoc est in vmbrijs, vt in animalibus sacrificiorum, vt figuris, non refert, quod de filiorum agant generatione, sint vxorati, illique rei intendant animum: illi vero, qui idem verbum splendente aurora legis gratiæ manibus debent contectare, quique ad hunc effectum benedictione sunt consecrandi singulati, tantum abesse debent, à tractandis, nutriendis, generandisque filijs, quasi femur illis esset, arefactum, dico, mysterio mirabili: hoc namque nomine spiritus Dei appellat continentes: *Lignum aridum.* Quam longe conuenit abesse ab operibus carnalibus illum, qui totus huic studere debet, vt secum, sique vnitum habeat Patris æterni verbum linguam illam, qua tanto illi corpus adaptat sacrificio? manus illas quibus illud sustinet: oculos illos, quibus illud intuetur, os

illud, quo sumit, pectus illud, quo recepit? *Pura sit mens, pura cogitatio quia sacrificium purum est.*

Si placeat hoc Rupertii subtile mysterium, placeat illud multo subtilius D. Hieronymi obijciens Moyses vxorem duxit, filioque genuit, legem Sacerdos nihilominus fuit eminentissimus, & à Deo electus; cur igitur nec tales sunt Evangelij Dei electi? Respondebo tibi, (inquit.) Si magnum attendas mysterium inter Moysen & Iosue. Nihil omnibus apertius, quam Moysen legis veteris vices, & personam adumbrasse: ita dixit Epulo- ni Abraham: *Habens Moysen & prophetas.* q. d. Iam legem habent, & prophetas. Et Paulus Apostolus: *Regnauit mors ab Adam vsque ad Moysen.* Nulli dubium est in vtroque testimonio Moysen significare legem, Iosue figuram expressit Saluatoris, qui primo dicebatur. Osee, quod idem est ac Iesus, id est Saluator; ipse namque, vt ait Apostolus Iudas: *Populum de terra Ægypti saluans,* in terram promissionis introduxit. Nunc ergo perpende, quid Iosue acciderit: suscepto namque munere ducis supremi, & rotius populi regimine ad Iordanem accessit. Toto tempore quo Moyses superuixit, fluxerunt aquæ Iordanis, ac Iosue accedente cursum suum suspenderunt, nec fluxerunt, tanto stupore fecerit illius Gentilium, vt illo nihil amplius ipsos stupefecerit. Nostin? Iouiniane (ait) defluentes aquas significare nuptias, matrimonium, operaque carnalia, quæ defluunt in mare amarum: quandoquidem, quæ cum gaudio, cantibus, & iubilatione coeperunt, lachrimis, suspirijs, planctibusque terminantur? Illæ, quidem, fluxerunt: quo tempore Moyses regiminis habenas moderabatur, hoc est, legis veteris tempore, in eius ministris scilicet Sacerdotibus, ac ubi præcessus adest Iosue, suadet aquitas, fluere desinant, vnique Apostolici matrimonij, nuptijsque renuntient, satque illud quod mundum raprat in stuporem vehementissimum, vt reip- sa factum agnouimus, quodque gentiles in lege nostra Evangelica tantopere percellit, dum vident in Christi Ecclesia, virgines puras, continentes vitam ducentes Anglicam. Quod si me tenuas intelligere (loquitur D. Hieron.) finem vniuo verbo imponamus. Moyses vxorem habuit: quia in lege Moysi, hoc agebatur; attamen dicito mihi, ubi Iosue coniugatum inuenies? Sicut ergo legimus, quod Moyses, id est, *lex habuerit vxorem, ostende mihi Iesum. Naue, vel vxorem habuisse, vel filios, & si potueris demō- strare viduum me esse fatore.* Iosue, Saluator, castus

IV.
Moyses
legem
veterem,
Iosue no-
uam sig-
nificat.
D. Hieron.
l. 1. contra
Iouian.
Tom. 2.
Luc. 16. 29
Rō. 5. 14.
V.
Cursus
Iordanis
nuptias
de signat.
D. Hieron.

castus superuixit, in signum quod omnes Euan- gelici Sacerdotes teneantur incumbere, non cu- randa saluti plebis temporali sed spirituali quo supposito certum est, quod cœlibes illos castos- que esse conuenit.

3. Tim. ca. 5. 2. D. Hieronymus hoc profecutus argumentum de noua legis Sacerdotum cœlibatu, hoc addu- cit quod D. Paulus in Episcopo requiebat: *O- portet Episcopum irreprehensibilem esse, sic enim explicat: ut nulli vitio mancipatus sit. Vnius uxoris uirum, qui unam uxorem habuerit, non ha- bet. Nō duas in matrimonium duxerit. Sobrium, siue ut melius in Græco dicitur: uigilantem, id est:*

D. Hi. *ὑπόλιον. Pudicum hoc enim significat ἡσυχία. Ornatum & castitate & moribus. Hospitalitatem, ut imitetur Abraham & cum peregrinis, imo in pe- regrinis Christum suscipiat. Doctorem: nihil enim prodest conscientia uirtutum fieri, nisi & creditum sibi populum possit instruere, ut ualeat exhortari in doctrina sana, & eos qui contradicunt arguere.*

VI. *Qui cunctis his effulserit conditionibus com- mendabilis, bonus erit Episcopus, aptusque erit Sacerdos. Cur ergo non præposuisti: Doctorem, ad hoc enim ut doceat eligitur & Sacerdos & Episcopus? Minime sed hoc ultimo loco posuit: quia ad Doctoratus lauream accedere. supponit, primum, uirtutum præcellere meritis; quibus si non emineat, male alios edocebit. Sanctifica me Domine, clamat Dauid: ignosce delictis: Et docebo iniquos uias tuas. Progreditur ulterius D. Hieronymus, & inferius illud enucleat D. Pauli: Spiritu ambulato, & desideria carnis non perficietis: Caro enim concupiscit aduersus spiritum*

&c. fructus autem spiritus est: charitas, gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas.

D. Hi. *Loquitur D. Hieronymus. Omnes spiritus, quasi so- lidissimum fundamentum, & sublime culmen continentia sustentat, & protegit. Idcirco vlti- mo scripsit continentiam: ea enim est, quæ cæteras fulcit, sicut culmen ædificium, hoc*

VI. *namque illud sustinet proinde & ultimo erigitur loco, quatenus ædificium concludat, illo- que sustentat ne collabatur. Decidat ab ædifi- cii culmen in terram, & cæteri lapides colla- bentur.*

VI. *Ita notat D. Bernardus id quod de Christi- timo discipulis refert D. Lucas quod Christo cœlo- rum petente sublimia: Reuersi sunt discipuli &c. ubi manebant Petrus & Andreas &c. cum Maria matre Iesu. Ut quid D. Lucas locum assignat vltimum Cœlorum Reginæ, si in quolibet bono semper prima præcedit: Ut declararet, quod ip-*

sa uirgo sanctissima culmen esset, quod Apolo- licum concluderet collegium, omnelque sus- tineret, proinde illi, velut culmini ædificij lo- cus vltimus assignatur. Eodē omnino hic mo- do continentia & castitati locus tribuitur po- stremus. Quia sunt velut culmen sublime cæte- ras fulcientes uirtutes, quo castitatis culmine corrueute, cæteras stare posse sit impossibile. Paternis laribus excedit non vnicus, sed primus filius, opibus affatim dices, multisque bonis ad- saturitatem locuples: inlecturam patitur castita- tis, & continentia triste naufragium, illico cur- cta quæ habuerat bona, pessumdari conspiciet: Consumpsit omnia uiuendo luxuriose.

Hæc ea causa est (inquit D. Hieronymus) cur illæ dicerentur à Christo uirgines, quibus Symbolum præstitit Christus Ecclesie: Infirmum est de Euangelio decem Virginum exponere Sacramentum quaque sultatum, & quinque sapientum. Hoc solum nunt dico, quod quomodo aut- que cæteris operibus uirginitas sola non saluat, sic omnia opera nõsque uirginitate puritate, conser- uantia, & castitate imperfecta sunt. Exemplum pro- ponere in ijs uoluit Christus, quibus nihil aliud, sit curæ, quam aduentum sponsi præstolari, qui nullo detineantur impedimento, ob hoc eos, no- minat uirgines: illæ namque sunt, quæ ab omni impedimento solutæ præstolantur. Modo clarius intelligemus, cur ratio suadeat Sacerdotes & Episcopos esse castos, esse continentes: eo quod partim ad illos spectet Dei legem proponere ut doctores, doctrina uerò sanctitatem præsupponat absolutam in eo, qui legis proficitur scientiam, quodque nulla in eo uirtus desideretur, & quia omnes sustentat continentia, hæc de cau- sa conuenit Episcopos esse continentes, sine hac namque, uirtutes cæteræ uirio laborant imperfectionis. Partim quia ita se totos debent Deo consecrare, ut nullum obset impedimen- tum, quo minus tales sint, ut nihil ex his in- firmis eos remoretur, quin integri Deo conse- crentur. Ad hoc sint ergo uirgines, continen- tes, castique Sacerdotes: *Qui sint sine impe- dimento Dominum obsecranda: Qui namque ta- les non sunt, mille turbinibus inquieti distur- huntur.*

§. 4. Oper.